

L'UDIA S VEL'KÝM SRDCOM

Žijú medzi nami, nevyčnievajú z radu a predsa sú výnimoční. Iní než väčšina. To, že svoju energiu a čas dávajú niekomu inému, neberú ako obeť. Tvrdia, že dobrovoľníctvo je obojsmerný dar. Majú zo svojej činnosti radosť a je jedno, či sa aktivizujú v oblasti životného prostredia, v kultúre, vzdelávaní, v sociálnej oblasti alebo v zdravotníckych službách. Všade robia radosť sebe aj iným a obohacujú komunitu, ktorej sú aktívnou súčasťou. Jednoducho sú motivátormi. Platí to pre jednotlivcov, skupiny, organizácie, či školy. Týchto výnimočných ľudí stojí za to spoznať a my vám ich radi predstavíme.

Zároveň vám chcem priblížiť aj históriu krajského oceňovania dobrovoľníkov Prešovského kraja. Prešovské dobrovoľnícke centrum - o.z. má za sebou najdlhšiu neprerušenu tradíciu oceňovania Srdce na dlani na Slovensku. Ako jedinému sa mu totiž hneď po historicky prvom udeľovaní ocenení Srdce na dlani, ktoré sa konalo v roku 1999 v Bratislave, podarilo v roku 2000 nadviazať na túto myšlienku a odštartovať ju, najskôr na úrovni okresu. Následne v roku 2001 vznikom samostatnej neziskovej organizácie SAIA Prešov, n.o., v partnerstve s Krajským grémiom tretieho sektora Prešovského kraja už aj na úrovni kraja. V roku 2008 SAIA Prešov, n.o. síce ukončila svoju činnosť, ale ani táto zmena nenarušila oceňovanie. Úlohu organizátora na seba

prevzalo Prešovské dobrovoľnícke centrum od jeho vzniku v roku 2008. V roku 2020 teda píšeme 19-ty ročník podujatia, ktoré pomáha upriamovať pozornosť verejnosti na múdrych, obetavých, láskavých, húževnatých, aj keď niekedy trochu tvrdohlavých ľudí. Na týchto ľudí - dobrovoľníkov, ktorých aktivity pomáhajú rozvíjať empatiu a ľudskosť v našich komunitách a ktorých činy prispievajú k rozvoju Prešovského kraja, chceme upozorniť aj vás.

V roku 2020 po prvýkrát prebehlo oceňovanie Srdce na dlani vo všetkých ôsmich krajoch Slovenska. Navyše, historicky po prvýkrát bude priamo prepojené aj s o c e ň o v a n í m na národnej úrovni, na ktoré budú nominované tie najvýnimočnejšie príbehy z jednotlivých krajov. Z Prešovského kraja tam postúpia všetci, ktorým sa podarilo získať mimoriadne ocenenie.

Partnerom podujatí vo všetkých krajoch je Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií a CARDO - Národné dobrovoľnícke centrum. Záštitu nad oceňovaním prevzal splnomocnenec vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti Mgr. Martin Giertl, ktorý do Prešova zavítal v roku 2019. Záštitu nad krajským oceňovaním S r d c e na dlani 2020 prevzal PaedDr. Milan Majerský PhD., predseda Prešovského samosprávneho kraja, ktorý sa prítomným prihovril cez video vizitku.

MESTO PREŠOV

Laureáti Krajského srdca na dlani 2020 v Prešovskom kraji sú:

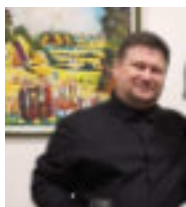
Kategória jednotlivci - krajské ocenenie získali 2 dámy: **Mgr. Veronika Boďová** z Novej Ľubovne za jej širokú škálu dobrovoľníckej činnosti. 20 rokov pôsobí v ZPOZ v Starej Ľubovni. Je aktívnou členkou Klubu slovenský turistov, Klubu seniorov. Zároveň 11. rokov vedie spevácku skupinu seniorov Prameň, ktorú sprevádza na akordeóne. Je jednoducho všade, kde sa niečo deje. Napísala o nej PaedDr. Eva Kollárová, vedúca odb. kultúry MsÚ Stará Ľubovňa.

Pani Iveta Šoltýsová Jakubovany, okr. Sabinov. Vedúca oblastného centra eRka Sabinov, ktorá zodpovedá za pravidelnú činnosť s deťmi, stretká, tábory, plesy rodín, administratívne činnosti, písanie projektov, komunikácia s tretími stranami. Koordinuje dobrovoľníkov, zabezpečuje vzdelávanie, organizovanie stretnutí. Iveta je v eRku od roku 2004, viac ako 15 r. sa venuje pravidelným stretnutiam s deťmi a mladými (na týždennej báze). Od 2007 je zodpovednou osobou za eRko vo farnosti, čiže o zvláda aj administratívu. Uviedla v nominácii Klára Demčáková.

Mimoriadnu cenu získajú a na národnú úroveň postupujú dvaja veľkí muži:

RNDr. Miroslav Fulín, CSc, Sabinov. Vo voľnom čase dôchodcu odovzdáva svoje vedomosti hlavne deťom a mládeži. Pozýva ich do prírody, na pozorovania vzácnych a chránených druhov netopierov, predstavuje a vysvetľuje význam krúžkovanie vtákov. Realizuje prednášky a besedy v obciach okresu, ale aj v celkom Prešovskom a Košickom kraji. S kolegami, bez nároku na odmenu uskutočnili inventarizáciu drevín a ohrozených druhov vtáctva a následne ho venovali MsÚ Sabinov. Odborné vedomosti a praktické skúsenosti oceňujú členovia SZOPK na východoslovenských táboroch ochrancov prírody a krajiny, kde už roky je gestorom odborných sekcií. Jeho celoživotná angažovanosť presahuje VS región. Nomináciu zaslal Mgr. Juraj Vrabel, referent pre styk s verejnosťou a médiami na MsÚ Sabinov.

Ing. František Ol'ha z Prešova. Úspešný manažér, stredoškolský učiteľ, zamestnávateľ a otec troch detí. Angažuje sa v športe a treťom sektore. Mimoriadneho uznania sa známemu filantropovi Prešova dostalo za rýchlú a bezplatnú pomoc poskytnutú počas pandémie. Išlo o skoro 5000 ks ochranných štítov expedovaných vo vlastnej réžii do všetkých DSS v Prešovskom kraji. Ďalej poskytnutie štítov pre FZaZO Prešovskej univerzity v Prešove, ale aj ďalšie subjekty, ktoré poskytujú zdravotnícke služby. Osobná angažovanosť jednotlivca bola cenná hlavne v prvej vlne pandémie, pretože suplovala povinnosť štátu, ktorej bolo v danom čase veľmi málo. Nomináciu zaslal: JUDr. Martin Eštočák, poslanec Mesta Prešov.

Kategória skupina: V tejto kategórii ocenila HK dobrovoľníkov z obce Miklušovce. Mladí muži : **Jozef Senčák; Pavol Guman; Pavol Krivoš**

sa aktívne zapájajú do života v obci. Pomáhali pri lesnom požiari v r.2018, pri odstraňovaní škôd po privalových dažďoch a vybrežení potoka v roku 2019 a 2020. Veľmi ochotne pomohli turistom a spolu s deťmi ich zviezli z lesa do dediny. Rovnako to bolo pri záchrane turistky, ktorá si zlomila na chodníku nohu a potrebovala pomoc. Ide len o nosné aktivity, aby bolo jasné, že mladí muži (30 - 38 r.)nie sú ľahostajní voči potrebám iných. Sú inšpiráciou pre mladších, čím posilňujú komunitu našej obce. Patrí im vďaka za ochotu pomôcť úplne nezištne vo chvíľach, keď to druhý ozaj veľmi potrebuje. Uviedla v nominácii pani s t a r o s t k a

Mgr. Mária Čuchtová.

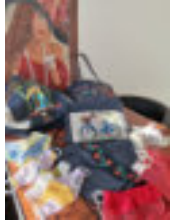
Kategória koordinátorka/koordinátor dobrovoľníkov: krajské Srdce na dlani 2020 získala **Mgr. Ivana Vojtašeková, PhD.** - Venuje sa dobrovoľníctvu od r. 2009 najskôr ako dobrovoľníčka, neskôr ako koordinátorka študentov na PBF PU v Prešove. Priebežne sa vzdelávala, neskôr bola a je lektorkou a hodnotiteľkou dobrovoľníckych programov na národnej úrovni. Od roku 2018 pôsobí ako koordinátorka DP v nemocnici vo Svidníku, kde získala viacerých študentov k dlhodobej dobrovoľníckej činnosti. Rozhodnutie

posilnil fakt, že nomináciu na ocenenie zaslala aj skupina dobrovoľníkov/študentov, ktorí o nej písali v superlatívoch. Nominácia prišla od námestníčky Nemocnice arm. gen. L.Svobodu vo Svidníku pani Dany Kopčovej.

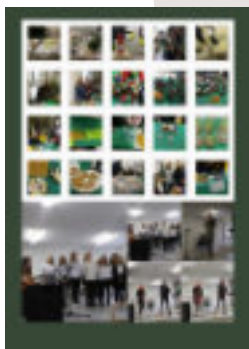

Mimoriadnu cenu získal a na národné ocenenie postupuje Bc. Sakalík Slavomír – Dobrovoľníckej práci sa venuje skoro 30 rokov. Začínal ako dobrovoľník SČK už na prahu dospelosti. Neskôr sa stal dobrovoľníkom Asociácie Samaritánov SR. V roku 2005 stál pri zrode Humanitárnych jednotiek SČK a doteraz je členom vtedy jednej zo šiestich tvoriacich sa Humanitárnych jednotiek (HJ) na Slovensku. Bol členom rakúsko-slovenského tímu samaritánov, ktorí sa zúčastnili medzinárodného cvičenia v Thajsku zameraného na pomoc obetiam zemetrasenia a vln cunami. Dnes už koordinuje mladších. Myslíme si, že Slavomír Sakalík spĺňa všetky kritéria na mimoriadne ocenenie Srdce na dlani 2020, čítame v nominácii PhDr. Mgr. Petra Harvana, prednostu OÚ Stropkov.

Kategória podpora: HK udeľuje krajské ocenenie Srdce na dlani 2020 **Súkromnej spojenej škole z Kežmarku** za Komunitný rozvoj a občiansku spolupatričnosť. Škola obdivuhodne pracuje s Rómskou mládežou pod vedením pani riaditeľky Mgr. Anny Jurgovianovej. Už vyše 10 rokov zapája študentov do rôznych dobrovoľníckych aktivít a činností čím mladí získajú nové praktické zručnosti a schopnosti. Pravidelne sa škola zapája do zbierok Biela pastelka; Červená stužka; Žltý narcis a iné. V tomto roku pomáhali pri šití ochranných rúšok (5.000 ks) a šírení informácií v rámci pandémie, hlavne v osadách. Spolu so žiakmi vytvorili letáky, ktoré sú postavené na piktogramoch a sú v nárečí spišských Rómov. Veríme, že ocenenie mladých Rómov posilní v ich úsilí. Čítame poslednú vetu z nominácie, ktorú poslal MVDr. Michal Kapusta, primátor mesta Spišské Podhradie.

Mimoriadna cena v tejto kategórii bola udelená pre SČK ú.s. Prešov: Pomáha pri vzniknutých krízových situáciách, poskytuje pomoc všetkým ľuďom bez rozdielu. Úzko spolupracuje aj s mestom Prešov. Naplno sa pomoc prejavila v krízovej situácii - výbuch bytovky na ul. Mukačevskej 7 v Prešove dňa 6.12.2019. SČK svojou činnosťou a koordináciou dobrovoľníkov, pomáhal priamo na kontaktnom mieste na ZŠ Prostějovská. Poskytol svoje administratívne priestory, kde sa následne materiálna pomoc zhromažďovala. SČK zároveň v čase po výbuchu bytovky pripravoval obеды pre všetky zásahové zložky bezodplatne. V období prvej vlny šírenia pandémie ochorenia COVID-19 sa SČK podieľal na zabezpečení materiálu na šitie rúšok, ktoré boli následne ďalej distribuované pre seniorov, zdravotne postihnutých a obyvateľov mesta Prešov, ktorí si tieto rúška nedokázali v tom čase sami zaobstarat'. Nominoval: PhDr. Mária Humeníková, PhD., vedúca odboru pomoci občanom mesta Prešov.

Kategória projekt: HK zaujal **projekt Žiackej školskej rady (ŽŠR) na SOŠ služieb v Prešove** s názvom "My chceme pomôcť, dať radosť, nádej...ONI musia veriť..." Naštartovali ho žiaci umeleckých odborov a zapojilo sa doň viac ako 300 študentov od r.2010. Ide o celý rad aktivít, kde boli zapojení žiaci aj pedagógovia, či rodičia. Výnimočnosť projektu je aj v tom, že prípravou aktivít pre prijímateľov - malých onkologických hrdinov a ich zdravotníkov si študenti rozvíjajú vlastné osobnostné vlastnosti - empatiu, zodpovednosť, vytrvalosť, humánnosť, pozitívne postoje, hierarchiu hodnôt a prosociálne správanie. Škola sa zapája aj do zbierok UNICEF Modrý gombík, Biela pastelka, Deň narcisov, Hodina deťom a tešíme sa, že študentov to nevzdávajú. Nomináciu poslali: PhDr. Ľubomíra Bujňáková, Mgr. Lenka Halická, pedagogičky školy.

Mimoriadnu cenu v tejto kategórii získava a na národnú úroveň postupuje projekt Biela pastelka. Verejná zbierka Biela pastelka bola ÚNSS 1. krát zorganizovaná v roku 2002. Odvtedy prešla svojím vývojom a v súčasnej podobe už nepredstavuje "len" prostriedok na získavanie finančných prostriedkov. Je zároveň prostriedkom na osvetu verejnosti ohľadom problematiky zrakového postihnutia. Má aj vzdelávací rozmer, ktorý bol v roku 2020 podporený tvorbou edukatívneho videa pre základné a stredné školy. Verejná zbierka Biela pastelka je tiež výnimočný dobrovoľnícky projekt, keďže sa na jej organizácii podieľajú najmä dobrovoľníci. Tí pozostávajú zo samotných zrakových postihnutých členov a zamestnancov ÚNSS, študentov ZŠ a SŠ, ale aj zamestnancov rôznych firiem a inštitúcií, ktorí sa pripojili ako dobrovoľníci, ktorí tvoria veľkú pomáhajúcu rodinu. Krajské stredisko Prešov je len organizátorom zbierky, rovnako ako všetky iné KS. Nominovala: Eliška Fričovská za KS ÚNSS v Prešove.

Vzhľadom na obmedzenia spojené s pandemickou situáciou na Slovensku, sme odovzdávanie ocenení mohli realizovať len ako jednorazovú kultúrnu akciu, ktorá sa uskutočnila dňa **9. decembra 2020**. Podujatie sa nieslo v komornom duchu a bolo rozdelené na niekoľko častí tak, aby sme dodržali primeraný počet prítomných. Odovzdanie ocenení sme realizovali podľa jednotlivých kategórií, teda s prestávkou za každou skupinou ocenených a bez verejnosti, či médií. Kultúrny program zabezpečil **Milan Rendoš**, multiinštrumentalista ovládajúci akordeón, kontrabas, píšťalky, gajdy či gajdicu. Je dušou hudobného zoskupenia Muzika Milana Rendoša a porotcom tretej série Zem spieva. Pracuje v RTVS ako hudobný redaktor Rádia Regina Východ v Košiciach. Moderátorkou odovzdávania ocenení bola **Veronika Slaninková**.

Aby mohol byť dobrovoľník, koordinátor, skupina dobrovoľníkov, škola, dobrovoľnícky program či projekt ocenený, je potrebné ho najskôr nominovať, spoznať a následne posunúť do užšieho výberu. Túto zodpovednosť na seba prevzala hodnotiaci komisia **KSND 2020 – Krajského Srdca na dlani 2020**, ktorá pracovala v tomto zložení:

Bc. Juliana Hajduková zo **Sabinova**, predsedníčka PDC – o.z. aj HK KSND 2020

Bc. Eva Kažimírová, zastupuje Úsmev ako dar pobočka **Prešov**

PhDr. Jana Pitková z Prešova, štatutárka o.z. Kolobeh života

Silvia Petija, koordinátorka PDC – o.z. **Prešov**

Mgr. Veronika Slaninková, redaktorka a moderátorka, RTVS, Rádio Regina Východ, **Košice**

Mgr. Dagmar Verešpejová, Prešov, zástupkyňa Rady mládeže Prešovského kraja

Mgr. Ivana Vojtašeková, PhD., koordinátorka v Nemocnici arm. gen. L. Svobodu, **Svidník**

Členovia hodnotiacej komisie (HK) v roku 2020 posudzovali 21 príbehov aj **keď spolu prišlo 24 nominácií**. Nie všetky však splnili požadované podmienky. Prirodzene, najviac nominácií prišlo v skupine jednotlivcov, ale aj ostatné kategórie mali vyvážené zastúpenie. Rok 2020 priniesol novinky aj v počte kategórií, ktorých bolo 7, pričom kategória dobrovoľník pomáhajúci v zahraničí nemala svoje zastúpenie v nomináciách. Novinkou bolo prijímanie nominácií cez google formulár, formou dotazníka, čo uľahčilo nominujúcim prácu. Prišli aj nominácie zaslané emailom, ktoré boli výstižnejšie a spracované s vyššou výpovednou hodnotou.

Všetkým, ktorí napísali, vyjadrujeme svoje poďakovanie za čas strávený nad nomináciou, ktorá dala do pozornosti „obyčajných ľudí“ a posunula ich do skupiny TOP dobrovoľníkov/dobrovoľníčok Prešovského kraja. **Za 19 ročníkov sa tak skupina tohtoročných 11-tich ocenených ocitla v pomyselnéj sieni slávy, medzi 331 úžasnými ľuďmi rozvíjajúcimi Prešovský kraj.**

